

HUR SKA DET GÅ FÖR BARNEN NÄR STADEN FÖRTÄTAS?

2015-11-24

Av: Movium

Utan att reflektera över barnkonsekvenser byggs idag höga hus tätt, något som ger djupa och långa skuggor på gårdar och gator. Det skapar också brist på dagsljus inne i byggnaderna. Man bygger kvarterstad med minimala fri- och parkytor, skolor utan skolgård och förskolor med pyttesmå "utsläppsgårdar".

Den lilla parkmark som planeras och anläggs kommer att slitas ner snabbt med besökstrycket från den täta nya stadsdelen, vilket i förlängningen ger hårdgjorda ytor och ytterst lite växtlighet. Barnen från förskolor och skolor ska samsas med äldre, solbadare, joggare, hundägare och andra som vill nyttja parkmarken för rekreation. Ju mindre ytan blir, desto svårare blir det att tillgodose alla olika behov.

Det finns gedigen kunskap kring vikten av god utemiljö för barn och unga för hälsans skull, för den sociala och intellektuella utvecklingen och för att lära känna och utforska sin närmiljö. En av de viktigaste utmaningarna är att planerare, förvaltare, arkitekter och pedagoger tar tillvara och använder den kunskap som finns. Boverket och SLU Movium har här ett särskilt ansvar för att etablera utbildningsmöjligheter och kommunicera den kunskap och erfarenhet som vi redan har. Samtidigt kan de verka för att planerare tar till sig denna kunskap och börjar samverka med barn och vuxna i skolan och förskolan. Det är viktigt att arbeta för att skolan och deras förvaltare och huvudmän får upp ögonen för att den fysiska utemiljön, på skolgården och i skolans närmiljö, går att förändra i samverkan med barn och unga.

Det finns beprövade erfarenheter, kunskap, forskning och bra metoder att använda när man vill etablera en dialog med barn och unga kring förändringar i den fysiska miljön. Till detta finns i många fall läromedel och handledningar. Vi behöver bygga vidare på en samlad forskning kring betydelsen av barns och ungas kunskaper om utemiljön och andra relevanta frågor, så att kunskapen och erfarenheterna ackumuleras, utvärderas och utvecklas.

Sist men inte minst är det viktigt att barn och unga, liksom alla andra medborgare, som dras in i olika typer av samrådsprocesser har rätt att veta vad just denna process innebär och vad den ska resultera i. Respekt och ansvar är ledord, liksom att man måste vara ärlig mot alla deltagare i samråd. En barnvänlig stadsmiljö är bra för barnen, men den är självklart bra för alla människor oavsett ålder.

Suzanne de Laval, tekn. dr och arkitekt SAR/MSA, verksam i Arkitekturanalys sthlm AB, har nyligen kommit ut med sin bok "Bygga stad för barn – en kunskapsöversikt om barn och ungdomar, täta stadsmiljöer och metoder för delaktighet och barnkonsekvensanalys", utgiven på Arkus.